

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

SITUAČNÍ A VÝHLEDOVÁ ZPRÁVA KONĚ

PROSINEC
2010

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

ZDROJE INFORMACÍ, ZPRACOVATELÉ PODKLADŮ:

Český statistický úřad, Praha
Evropská komise
Generální ředitelství cel, Praha
Ministerstvo zemědělství
Státní veterinární správa ČR
Českomoravská společnost chovatelů, a.s.
Jockey Club ČR
Česká jezdecká federace

Odbor živočišných komodit MZe

Autoři:

Ing. Jiří Machek MZe
Ing. Jitka Gaudníková MZe

Ředitel odboru živočišných komodit:

Ing. Jiří Machek MZe

*Autoři touto cestou děkují za spolupráci všem uvedeným organizacím
a jejich odborným pracovníkům.*

Situační a výhledové zprávy jsou k dispozici na Agenturách pro zemědělství a venkov,
na okresních pracovištích Agrární komory a v budově Ministerstva zemědělství.

Situační a výhledová zpráva je také k dispozici na internetové adrese: <http://www.eagri.cz>.

Vydalo Ministerstvo zemědělství

Těšnov 17, 117 05 Praha I

URL: www.eagri.cz, e-mail: info@mze.cz

ISBN 80-7084-914-9, ISSN 1211-7692, MK ČR E 11003

Tisk a distribuce TYPO – J. Jehlička, Třebichovice 9, 237 06 p. Libušín, e-mail: typo.jj@volny.cz

SITUAČNÍ
A VÝHLEDOVÁ
ZPRÁVA
KONĚ

PROSINEC 2010

OBSAH

Úvod	3
Souhrn	3
Zásahy státu	4
Dotační politika v ČR	11
Vývoj stavů koní v České republice	13
Plemenní koně	19
Genetické zdroje	21
Zahraniční obchod	23
Přílohy	25

ÚVOD

Vydávaná situační a výhledová zpráva „Koně“ je třetí zprávou týkající se vývoje chovu koní, která byla MZe ČR vydána, a tím navazuje na situační a výhledovou zprávu „Koně“ vydanou v prosinci 2008. Trend vzrůstající oblíbenosti koní a s tím spojený stoupající počet koní nadále trvá. Hlavní přínos koní je a bude nadále především v jeho využití jako společníka pro volný čas.

SOUHRN

Česká republika patří mezi země s tradičním chovem koní. Počet koní se od roku 1996 v naší republice stále zvyšuje. V současné době je v ústřední evidenci registrováno 73 528 ks koní (k 30. 11. 2010). Nejrozšířenějším plemenem je český teplokrevník. Dalšími početnými plemeny koní chovanými v ČR jsou anglický plnokrevník, chladnokrevná plemena – českomoravský belgický kůň, norik, slezský norik, dále slovenský teplokrevník, klusák, starokladrubský kůň, hafling a další.

Speciální úlohu v chovu koní plní dva státní podniky Zemský hřebčinec Písek a Zemský hřebčinec Tlumačov a státní příspěvková organizace Národní hřebčín Kladruby nad Labem.

V oblasti šlechtění je v ČR v současné době činných 12 uznaných chovatelských sdružení (uznaná ministerstvem zemědělství podle § 5 zákona č. 154/2000 Sb., plemenářský zákon), která realizují své šlechtitelské programy celkem pro 20 plemen koní. Nejvíce plemen, celkem devět, zastupuje Asociace svazů chovatelů koní ČR, o.s., která je také chovatelským sdružením, které zastupuje nejvíce chovatelů koní.

Českými plemeny jsou starokladrubský kůň, český teplokrevník, českomoravský belgický kůň, slezský norik, český sportovní pony, moravský teplokrevník a kůň Kinský. Z toho jsou starokladrubský kůň, českomoravský belgický kůň a slezský norik zařazeni do tzv. genetických zdrojů. K těmto speciálně chráněným plemenům náleží ještě populace huculského koně, jehož významná část je chována právě v ČR.

Po vstupu ČR do EU jsou tuzemští chovatelé koní jako i chovatelé ostatních druhů hospodářských zvířat vystaveni tvrdé evropské konkurenci. Situaci na trhu s koňmi vyjadřuje jednak celní statistika zahraničního obchodu (vykazovaná v Kč), kde položka koně, osli, muli a mezci živí (většina je tvořena koňmi) vykazuje za posledních 10 let záporné saldo. Dále podle údajů z ústřední evidence koní je celkový počet vyvezených koní v posledních 7 letech nižší než celkový počet koní dovezených. Aktuálním cílem ve šlechtění koní je zvýšit konkurenceschopnost českých produktů a tím zlepšit jejich uplatnění na trzích v členských zemích EU a to především v Německu, které je našim největším obchodním partnerem v obchodu s koňmi.

Z hlediska zbarvení koní v ČR chovaných jsou nejpočetněji zastoupeni hnědáci (46%), ryzáci (28%) a bělouši (11%).

ZÁSAHY STÁTU

Od 1. 5. 2004 došlo k harmonizaci práva České republiky s právem Evropské unie. Pro bezproblémové vykonávání činnosti zemědělského podnikatele je nutné, aby byl alespoň rámcově seznámen se základními informacemi o evropské legislativě a s termíny nutnými ke správné orientaci v právním systému. Legislativa EU je publikována v Úředním věstníku EU. Právní předpisy jsou publikovány s cílem zpřístupnit je široké veřejnosti na internetu službou Eur-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>). Zde lze nalézt poslední vydání Úředního věstníku EU (Official Journal of the European Union), legislativu Evropských společenství, rozhodnutí soudního dvora, dokumenty vztahující se k přípravě jednotlivých právních norem a otázky, které adresují členové Evropského parlamentu Radě EU nebo Evropské komisi.

Důležité je upozornit, že platným právním předpisem je pouze český překlad zveřejněný v Úředním věstníku EU (<http://eur-lex.europa.eu.JOIndex.do?ihmlang=cs>).

Základní evropské legislativní předpisy

Nařízení (v tzv. celexových kódech usnadňujících vyhledávání v databázích představované písmenem R-Regulation) je přímo platný předpis bez nutnosti převzetí do národního práva. Cílem je stejný výsledek, závazný ve stejný okamžik v celé EU. Vydává jej Rada nebo Komise, popř. Rada společně s Evropským parlamentem. Nařízení se nezpracovávají do národní legislativy. V případě, že přesto budou obsaženy v národní legislativě a stane se, že národní legislativa bude s evropskou v rozporu, pak má nařízení větší váhu než národní předpis.

Směrnice (L-Directive) je naproti tomu určena k zapracování do národního práva k určitému datu.

Rozhodnutí (D-Decision) orgánů EU jsou závazná pro ty subjekty, kterým jsou adresována. Adresátem rozhodnutí může být kterýkoliv členský stát, skupina států, jednotlivá fyzická či právnická osoba.

Úřední věstník EU obsahuje postoj Rady, právní normy společenství. Vychází každý pracovní den v jazycích členských států. Obsahuje nařízení, směrnice a rozhodnutí. Právní předpisy jsou obsaženy v řadě L (Legislation), v řadě C jsou informace, oznámení a přípravné akty. Řady L a C je možné nalézt na internetové adrese <http://eur-lex.europa.eu>. Vyhlášení veřejných zakázek jsou obsažena v řadě S (Supplements), která je na adrese: <http://ted.europa.eu>.

Celní opatření

Vstupem České republiky do Evropské unie dnem 1. 5. 2004 převzala ČR celní legislativu EU včetně celního sazebníku a obchodně politických opatření. Celní sazebník slouží jako zdroj informací o tarifních a netarifních opatřeních EU při dovozech a vývozech z a do nečlenských států EU.

Celní sazebník platný pro ČR

Číslo KN	Popis položky	Celní sazby (%)
0101 00 00	Koně, osli, muli a mezci, živí	
0101 10 00	Plemenná čistokrevná zvířata	
0101 10 10	Koně	0
0101 10 90	Ostatní	
0101 10 90	Osli a ostatní	7,7
0101 90 00	Ostatní	
0101 90 11	Koně k porážce	0
0101 90 19	Ostatní	11,5
0101 90 30	Osli	7,7
0101 90 90	Muli a mezci	10,9
0205 00 20	Koňské maso, maso z mulů, oslů nebo mezků, čerstvé nebo chlazené	5,1
0205 00 80	Koňské maso, maso z mulů, oslů nebo mezků, zmrazené	5,1

Zdroj: Celní sazebník

Právní předpisy vydané ve Sbírce zákonů České republiky související s chovem koní

- **Zákon č. 252/1997 Sb.**, o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů.

Oblast veterinární péče

- **Zákon č. 166/1999 Sb.**, o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 154/2000 Sb., zákona č. 102/2001 Sb., zákona č. 76/2002 Sb., 120/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 131/2003 Sb., zákona č. 316/2004 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 48/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 182/2008 Sb., zákona č. 223/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 291/2009 Sb. a zákona č. 298/2009 Sb.
- **Vyhláška č. 389/2004 Sb.**, o opatřeních pro tlumení slintavky a kulhavky a k jejímu předcházení a o změně vyhlášky č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka, ve znění vyhlášky č. 356/2004 Sb.
- **Vyhláška č. 356/2004 Sb.**, o sledování (monitoringu) zoonóz a původců zoonóz a o změně vyhlášky č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka.
- **Vyhláška č. 382/2003 Sb.**, o veterinárních požadavcích na obchodování se zvířaty a o veterinárních podmínkách jejich dovozu ze třetích zemí, ve znění vyhlášky č. 260/2005 Sb. a vyhlášky č. 156/2006 Sb.
- **Vyhláška č. 380/2003 Sb.**, o veterinárních požadavcích na obchodování se spermatem, vaječnými buňkami a embryi a o veterinárních podmínkách jejich dovozu ze třetích zemí, ve znění vyhlášky č. 155/2006 Sb. a vyhlášky č. 447/2009 Sb.
- **Vyhláška č. 379/2003 Sb.**, o veterinárních požadavcích na obchodování s živočišnými produkty, na které se nevztahují zvláštní právní předpisy, a o veterinárních podmínkách jejich dovozu ze třetích zemí, ve znění vyhlášky č. 375/2006 Sb.
- **Vyhláška č. 377/2003 Sb.**, o veterinárních kontrolách dovozu a tranzitu zvířat ze třetích zemí, ve znění vyhlášky č. 259/2005 Sb.
- **Vyhláška č. 376/2003 Sb.**, o veterinárních kontrolách dovozu a tranzitu produktů ze třetích zemí, ve znění vyhlášky č. 259/2005 Sb., vyhlášky č. 375/2006 Sb. a vyhlášky č. 59/2008 Sb.
- **Vyhláška č. 373/2003 Sb.**, o veterinárních kontrolách při obchodování se živočišnými produkty, ve znění vyhlášky č. 164/2005 Sb. a vyhlášky č. 375/2006 Sb.
- **Vyhláška č. 372/2003 Sb.**, o veterinárních kontrolách při obchodování se zvířaty, ve znění vyhlášky č. 164/2005 Sb.
- **Vyhláška č. 329/2003 Sb.**, o informačním systému Státní veterinární správy.
- **Vyhláška č. 299/2003 Sb.**, o opatřeních pro předcházení a zdolávání nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka, ve znění vyhlášky č. 356/2004 Sb., vyhlášky č. 389/2004 Sb., vyhlášky č. 214/2005 Sb., vyhlášky č. 36/2007 Sb., vyhlášky č. 316/2007 Sb., vyhlášky č. 288/2008 Sb. a vyhlášky č. 12/2010 Sb.
- **Vyhláška č. 296/2003 Sb.**, o zdraví zvířat a jeho ochraně, o přemístování a přepravě zvířat a o oprávnění a odborné způsobilosti k výkonu některých odborných veterinárních činnostech, ve znění vyhlášky č. 610/2004 Sb., vyhlášky č. 330/2005 Sb., vyhlášky č. 8/2007 Sb., vyhlášky č. 34/2007 Sb., vyhlášky č. 21/2009 Sb. a vyhlášky č. 168/2010 Sb.
- **Vyhláška č. 291/2003 Sb.**, o zákazu podávání některých látek zvířatům, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, a o sledování (monitoringu) přítomnosti nepovolených látek, reziduí a látek

kontaminujících, pro něž by živočišné produkty mohly být škodlivé pro zdraví lidí, u zvířat a v jejich produktech, ve znění vyhlášky č. 232/2005 Sb., vyhlášky č. 375/2006 Sb. a vyhlášky č. 129/2009 Sb.

- **Vyhláška č. 290/2003 Sb.**, o veterinárních přípravcích a veterinárních technických prostředcích.
- **Vyhláška č. 289/2007 Sb.**, o veterinárních a hygienických požadavcích na živočišné produkty, které nejsou upraveny přímo použitelnými předpisy Evropských společenství, ve znění vyhlášky č. 61/2009 Sb.
- **Vyhláška č. 290/2008 Sb.**, o veterinárních požadavcích na živočichy pocházející z akvakultury a na produkty akvakultury, o opatřeních pro předcházení a zdolávání některých nákaz vodních živočichů.
- **Vyhláška č. 36/2007 Sb.**, o opatřeních pro tlumení aviární influenzy a o změně vyhlášky č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka, ve znění pozdějších předpisů.
- **Vyhláška č. 610/2004 Sb.**, o označování a pasech psů, koček a fretek v zájmovém chovu při jejich neobchodních přesunech a o změně vyhlášky č. 296/2003 Sb., o zdraví zvířat a jeho ochraně, o přemístování a přepravě zvířat a o oprávnění a odborné způsobilosti k výkonu některých odborných veterinárních činností.
- **Vyhláška č. 202/2004 Sb.**, o opatřeních pro předcházení a zdolávání afrického moru prasat.
- **Vyhláška č. 298/2003 Sb.**, o národních referenčních laboratořích a referenčních laboratořích.
- **Vyhláška č. 94/2010 Sb.**, o některých veterinárních a hygienických požadavcích na přepravu a zpracování vedlejších živočišných produktů.
- **Vyhláška č. 289/2007 Sb.**, o veterinárních a hygienických požadavcích na živočišné produkty, které nejsou upraveny přímo použitelnými předpisy Evropských společenství, ve znění vyhlášky č. 61/2009 Sb.
- **Vyhláška č. 128/2009 Sb.**, o přizpůsobení veterinárních a hygienických požadavků pro některé potravinářské podniky, v nichž se zachází se živočišnými produkty.

Oblast péče o pohodu zvířat (welfare)

- **Zákon č. 246/1992 Sb.**, na ochranu zvířat proti týrání, ve znění zákona č. 162/1993 Sb., zákona č. 193/1994 Sb., zákona č. 243/1997 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 30/1998 Sb., zákona č. 77/2004 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 77/2006 Sb., zákona č. 312/2008 Sb. a zákona č. 291/2009 Sb.
- **Vyhláška č. 207/2004 Sb.**, o ochraně, chovu a využití pokusných zvířat, ve znění vyhlášky č. 39/2009 Sb.
- **Vyhláška č. 208/2004 Sb.**, o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění vyhlášky č. 425/2005 Sb. a vyhlášky č. 464/2009 Sb.
- **Vyhláška č. 382/2004 Sb.**, o ochraně hospodářských zvířat při porážení, utrácení nebo jiném usmrcování, ve znění vyhlášky č. 424/2005 Sb.
- **Vyhláška č. 346/2006 Sb.**, o stanovení bližších podmínek chovu a drezúry zvířat.
- **Vyhláška č. 411/2008 Sb.**, o stanovení druhů zvířat vyžadujících zvláštní péči.
- **Vyhláška č. 3/2009 Sb.**, o odborné způsobilosti k výkonu dozoru na úseku ochrany zvířat proti týrání.
- **Vyhláška č. 4/2009 Sb.**, o ochraně zvířat při přepravě.
- **Vyhláška č. 5/2009 Sb.**, o ochraně zvířat při veřejném vystoupení a při chovu.
- **Vyhláška č. 114/2010 Sb.**, o ochraně handicapovaných zvířat při chovu.
- **Vyhláška č. 128/2010 Sb.**, o způsobilosti k označování psů tetováním.

Oblast šlechtění, plemenitby, označování a evidence zvířat

- **Zákon č. 154/2000 Sb.**, plemenářský zákon, o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů, (účinnost od 1. 1. 2001) ve znění:
 - zákona č. 282/2003 Sb., kterým se mění zákon č. 154/2000 Sb., (plemenářský zákon) (účinnost od 1. 1. 2004),
 - zákona č. 130/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 154/2000 Sb., (plemenářský zákon) (účinnost od 14. 4. 2006).
- **Vyhláška č. 136/2004 Sb.**, kterou se stanoví podrobnosti označování zvířat a jejich evidence a evidence hospodářství a osob stanovených plemenářským zákonem (účinnost od 1. 4. 2004) ve znění vyhlášky č. 199/2007 Sb., č. 213/2009 Sb. a č. 202/2010 Sb. (účinnost od 1. 7. 2010).
- **Vyhláška č. 370/2006 Sb.**, o odborných kurzech k výkonu některých odborných činností v oblasti šlechtění a plemenitby hospodářských zvířat (účinnost od 1. 8. 2006).
- **Vyhláška č. 447/2006 Sb.**, o genetických zdrojích zvířat (účinnost od 1. 10. 2006).
- **Vyhláška č. 448/2006 Sb.**, o provedení některých ustanovení plemenářského zákona (účinnost od 1. 10. 2006).

Oblast krmivářství

- **Zákon č. 91/1996 Sb.**, o krmivech, ve znění pozdějších předpisů, (tj. ve znění zákona č. 244/2000 Sb., zákona č. 147/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 21/2004 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 553/2005 Sb., zákona č. 214/2007 Sb., zákona č. 227/2009 Sb. a zákona č. 281/2009 Sb.).
- **Vyhláška č. 356/2008 Sb.**, ze dne 16. září 2008, kterou se provádí zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů, ve znění vyhlášky č. 178/2009 Sb. a vyhlášky č. 169/2010 Sb. Obsahuje podrobnosti a technické požadavky k určitým ustanovením zákona. Tato vyhláška nahradila prováděcí vyhlášku č. 451/2000 Sb.
- **Vyhláška č. 415/2009 Sb.**, ze dne 19. listopadu 2009, o stanovení požadavků na odběr vzorků a způsobu zveřejnění metod laboratorního zkoušení produktů ke krmení.

Tato vyhláška nahradila prováděcí vyhlášku č. 124/2001 Sb., kterou se stanoví metody odběru vzorků, principy metod laboratorního zkoušení krmiv, doplňkových látek a premixů a způsob uchovávání vzorků, ve znění pozdějších předpisů.

Některé právní předpisy EU týkající se oblasti chovu koní

- 31990L0426 – Směrnice Rady ze dne 26. června 1990 o veterinárních předpisech pro přesun koňovitých a jejich dovoz ze třetích zemí (90/426/EHS).
- 32004D0211 – Rozhodnutí Komise ze dne 6. ledna 2004, kterým se stanoví seznam třetích zemí a částí jejich území, ze kterých členské státy povolují dovoz živých koňovitých a spermatu, vajíček a embryí druhů koňovitých, a kterým se mění rozhodnutí 93/195/EHS a 94/63/ES.
- 31992D0260 – Rozhodnutí Komise ze dne 10. dubna 1992 o veterinárních podmínkách a veterinárních osvědčeních pro dočasný dovoz evidovaných koní (92/260/EHS).
- 31993D0195 – Rozhodnutí Komise ze dne 2. února 1993 o veterinárních podmínkách a veterinárních osvědčeních pro zpětný dovoz evidovaných koní určených pro dostihy, soutěže a kulturní akce po jejich dočasném vývozu (93/195/EHS).
- 31993D0196 – Rozhodnutí Komise ze dne 5. února 1993 o veterinárních podmínkách a veterinárních osvědčeních pro dovoz jatečných koňovitých (93/196/EHS).
- 31993D0197 – Rozhodnutí Komise ze dne 5. února 1993 o veterinárních podmínkách a veterinárních osvědčeních pro dovoz evidovaných koňovitých a plemenných a užitkových koňovitých (93/197/EHS).
- 32001D0881 – Rozhodnutí Komise ze dne 7. prosince 2001, kterým se stanoví seznam stanovišť hraniční kontroly schválených pro veterinární kontroly zvířat a živočišných produktů ze třetích zemí a aktualizují prováděcí pravidla pro kontroly, jež mají provádět znalci Komise (oznámeno pod číslem K(2001) 3941) (Pouze anglické znění je závazné) (Text s významem pro EHP) (2001/881/ES).
- 31992L0065 – Směrnice Rady 92/65/EHS ze dne 13. července 1992 o veterinárních předpisech pro obchod se zvířaty, spermatem, vajíčky a embryi uvnitř Společenství a jejich dovoz do Společenství, pokud se na ně nevztahují zvláštní veterinární předpisy Společenství uvedené v příloze A oddíle I směrnice.
- 31990L0427 – Směrnice Rady ze dne 26. června 1990 o zootechnických a genealogických podmínkách pro obchod s koňovitými uvnitř Společenství (90/427/EHS).
- 31992D0353 – Rozhodnutí Komise ze dne 11. června 1992, kterým se stanoví kritéria pro schvalování nebo uznávání organizací a spolků, které vedou nebo zakládají plemenné knihy evidovaných koňovitých (92/353/EHS).
- 31992D0354 – Rozhodnutí Komise ze dne 11. června 1992, kterým se stanoví některá pravidla pro zajištění koordinace mezi organizacemi a spolky, které vedou nebo zakládají plemenné knihy evidovaných koňovitých (92/354/EHS).
- 31996D0078 – Rozhodnutí Komise ze dne 10. ledna 1996 o kritériích pro zápis a evidování koňovitých do plemenných knih pro chovné účely (Text s významem pro EHP) (96/78/ES).
- 31996D0079 – Rozhodnutí Komise ze dne 12. ledna 1996, kterým se stanoví osvědčení o plemenné příslušnosti pro sperma, vajíčka a embrya evidovaných koňovitých (Text s významem pro EHP) (96/79/ES).
- 31990L0428 – Směrnice Rady ze dne 26. června 1990 o obchodu s koňovitými určenými pro soutěže a o podmínkách jejich účasti v soutěžích (90/428/EHS).

- 31992D0216 – Rozhodnutí Komise ze dne 26. března 1992 o sběru dat týkajících se soutěží koňovitých podle čl. 4 odst. 2 směrnice Rady 90/428/EHS (92/216/EHS).
- 32008R0504 – Nařízení Komise (ES) č. 504/2008 ze dne 6. června 2008, kterým se provádějí směrnice Rady 90/426/EHS a 90/427/EHS, pokud jde o metody identifikace koňovitých.
- 31997R1255 – Nařízení Rady (ES) č. 1255/97 ze dne 25. června 1997 o kritériích Společenství pro místa zastávek a o změně plánu.
- 32003R1040 – Nařízení Rady (ES) č. 1040/2003 ze dne 11. června 2003, kterým se mění nařízení (ES) č. 1255/97, pokud jde o použití míst zastávek.
- 32005R0001 – Nařízení Rady (ES) č. 1/2005 ze dne 22. prosince 2004 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činností a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/ES a nařízení (ES) č. 1255/97.
- 32010D0057 – Rozhodnutí Komise ze dne 3. února 2010, kterým se stanoví veterinární záruky pro tranzit koňovitých přepravovaných přes území uvedená v příloze I směrnice Rady 97/78/ES (oznámeno pod číslem K(2010) 509) (Text s významem pro EHP).

DOTAČNÍ POLITIKA V ČR

Národní dotace v působnosti MZe týkající se chovu koní

Začátkem každého roku jsou vždy na základě schváleného státního rozpočtu vyhlášovány jednotlivé dotační programy, které jsou aktuální pro daný rok. V případě národních dotací jsou tyto programy vyhlášovány většinou ve formě tzv. „Zásad“.

Národní dotace týkající se chovu koní vycházejí především ze skutečnosti, že šlechtění a plemenitba koní spadá jako u ostatních hospodářských zvířat pod působnost plemenářského zákona (č. 154/2000 Sb.). Dále v této oblasti plní speciální úlohu 2 státní podniky a 4 plemena koní jsou zařazena do Národního programu genetických zdrojů.

Součástí Zásad, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací pro rok 2010 na základě § 2 a § 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů) jsou následující dotační programy:

(zveřejněny na www.eagri.cz)

- **2.A. Udržování a zlepšování genetického potenciálu vyjmenovaných hospodářských zvířat**

Jednotlivé podprogramy v rámci tohoto programu týkající se koní byly pro rok 2010 vyhlášeny ve stejném znění a přibližně se stejným objemem finančních prostředků jako v loňském roce. Jedná se o dotace na vedení plemenných knih, na Kritérium mladých koní, na zajištění kontroly užitkovosti a kontroly dědičnosti anglického plnokrevníka a klusáka formou dostihů, na zkoušky výkonnosti klisen, na zajištění plemenitby formou inseminace, na testování a posuzování hřebečků v testačních odchovnách.

Žadatelem o dotaci v rámci programu 2.A. mohou být

1. uznaná chovatelská sdružení – organizace uznané ministerstvem zemědělství podle § 5 plemenářského zákona, jsou odpovědné za šlechtění populací jednotlivých plemen koní a za vedení plemenných knih,
2. oprávněné osoby – osoby, které podle § 3 plemenářského zákona získaly od ministerstva zemědělství souhlas k provádění kontroly užitkovosti, výkonnostních zkoušek, výkonnostních testů a posuzování koní a to konkrétně k testování a posuzování hřebečků v testačních odchovnách,
3. osoby dle § 16 zákona č. 154/2000 Sb. (plemenářského zákona) – inseminační stanice.

- **8. Nákazový fond**

Koní se týká možnost částečné úhrady nákladů spojených s neškodným odstraňováním kadáverů (podprogram 8.B).

- **9.A.a. Speciální poradenství pro živočišnou výrobu ve vztahu k zákonu č. 154/2000 Sb.**

Účelem je především podpora činnosti uznaných chovatelských sdružení a oprávněných osob v oblasti osvětové a vzdělávací činnosti a v oblasti pořádání přehlídek a výstav koní. Podporovaná činnost je prováděna ve vztahu k plemenářskému zákonu (č. 154/2000 Sb.), to znamená především ve vztahu ke šlechtění jednotlivých plemen koní.

- **9.E. Školní závody**

Účelem je podpora propojení praxe a odborného vzdělávání formou spolupráce podnikatelských subjektů, které obdržely statut „Školní závod“, se středními školami a vyššími odbornými školami zabezpečujícími přípravu budoucích pracovníků resortu.

Formou samostatných „Zásad“ jsou vydávány následující dotační programy:

- **5. Dotace pro Národní hřebčín Kladruby n. L., s.p., Zemský hřebčinec Písek s.p. a Zemský hřebčinec Tlumačov, s.p.**

Příjemce dotací je Národní hřebčín Kladruby n. L., s.p., Zemský hřebčinec Písek s.p. a Zemský hřebčinec Tlumačov, s.p. Účelem poskytování dotací Národnímu hřebčínu Kladruby n. L., s.p. je zachování chovu starokladrubského koně, udržení jeho genetických rezerv a zachování národní kulturní památky zahrnující stádo starokladrubského koně a historické nemovitosti dle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči. Účelem poskytování dotací Zemskému hřebčinci Písek s.p. a Zemskému hřebčinci Tlumačov, s.p. je zachování národní kulturní památky, tradičních historických staveb a zajištění plnění úkolů státní péče o rozvoj plemenářství v chovu koní ČR.

- **6. Genetické zdroje**

Znění tohoto programu je součástí Zásad, kterými se na základě § 2 a 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, stanovují podmínky pro poskytování dotací na udržování a využívání genetických zdrojů pro výživu a zemědělství pro rok 2010 (zveřejněny na www.eagri.cz).

Účelem je zachování genetických zdrojů hospodářských zvířat a geneticky cenných populací hospodářských zvířat, ryb a včel v rámci Národního programu ochrany a využití genetických zdrojů hospodářských zvířat a ostatních živočichů využívaných pro výživu a zemědělství (Národní program zvířat), který jako určená osoba koordinuje Výzkumný ústav živočišné výroby, v.v.i. V případě koní se jedná o starokladrubského koně, hucula, českomoravského belgického koně a slezského norika.

Dotace EU (zveřejněny na www.eagri.cz)

Program rozvoje venkova

- Podpora na investice
- Podpora na agroenvironmentální opatření

Podpory z PGRLF (zveřejněny na www.pgrlf.cz)

- Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s. (PGRLF) stanovuje podmínky, za kterých poskytuje záruky na úvěry a subvencuje části úroků z úvěrů podnikatelských subjektů v oblasti zemědělství, lesnictví, vodního hospodářství a průmyslu zabývajícího se zpracováním produkce ze zemědělské výroby. Dále podporuje pojištění úhradou části nákladů prokazatelně vynaložených na platbu pojistného u pojištění plodin a hospodářských zvířat.

VÝVOJ STAVŮ KONÍ V ČESKÉ REPUBLICE

U vývoje stavů koní se vychází ze dvou informačních zdrojů a to z Českého statistického úřadu (ČSÚ) a z ústřední evidence koní. Soupis hospodářských zvířat podle ČSÚ však zaznamenal v roce 2002 změnu a to takovou, že od tohoto roku nejsou do celkového počtu započítávány tzv. „hobby aktivity“ obyvatelstva. Z těchto důvodů je uvedena druhá tabulka s počty koní podle ústřední evidence, která by měla vyjadřovat reálné stavy koní v ČR v posledních letech.

Vzhledem ke stále vzrůstající oblibě koní jako společníka pro volný čas se jejich stavy neustále zvyšují a tento trend se očekává v roce 2011 a i v letech následujících.

Vývoj stavů koní v ČR podle ČSÚ k 1. 3. daného roku

Rok	Počet kusů
1990	26 924
1991	25 000
1992	21 370
1993	18 792
1994	18 131
1995	18 039
1996	19 175
1997	19 059
1998	20 718
1999	22 675
2000	23 835
2001	25 795
2002*	20 891
2003*	20 140
2004*	20 371
2005*	20 561
2006*	22 883
2007*	24 009
2008*	27 274
2009*	28 030
2010*	29 887

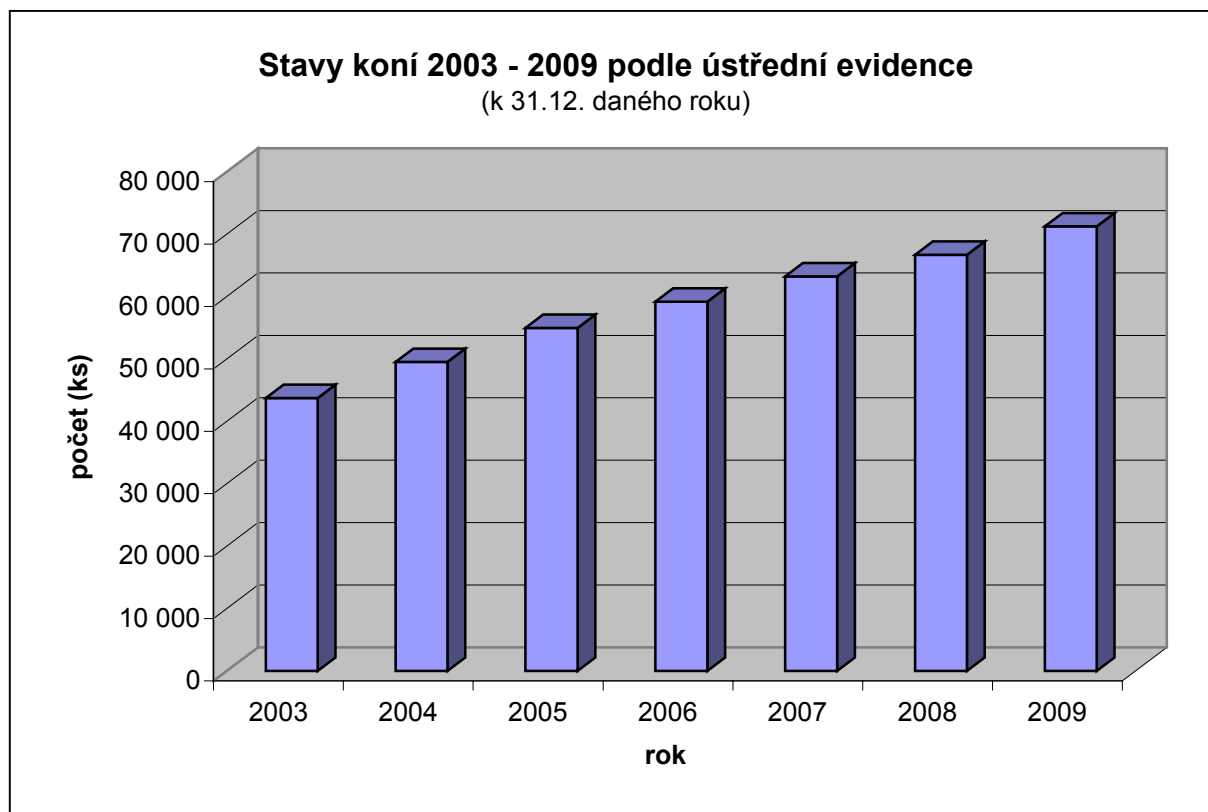
Zdroj: ČSÚ – Soupis hospodářských zvířat

* Soupis hospodářských zvířat v roce 2002 zaznamenal změny, které nejsou srovnatelné s předchozí časovou řadou. Publikované výsledky za Českou republiku jsou bez dohadů počtu zvířat za podlimitní jednotky („hobby aktivity“ obyvatelstva). V roce 2003 došlo k další změně – soupis hospodářských zvířat je k 1. 4. kalendářního roku.

Vývoj stavů koní v ČR podle ústřední evidence koní

Období	Počet kusů
06/2003	41 240
12/2003	43 725
06/2004	45 797
12/2004	49 512
06/2005	52 150
12/2005	54 956
06/2006	56 721
12/2006	59 165
06/2007	60 605
12/2007	63 196
06/2008	64 126
12/2008	66 671
06/2009	68 160
12/2009	71 223
06/2010	71 353

Znovu je nutné zdůraznit, že rozdíly v celkovém počtu koní při porovnání údajů uvedených v tabulce „Vývoj stavů koní v ČR podle ústřední evidence koní“ a v tabulce „Vývoj stavů koní v ČR podle ČSÚ k 1. 3. daného roku“ jsou způsobeny změnou metodiky ČSÚ pro přípravu „Soupisu hospodářských zvířat“ a to od roku 2002. Podle nové metodiky nejsou do soupisu koní podle ČSÚ zahrnovány všechny chovy (roky s označením *).

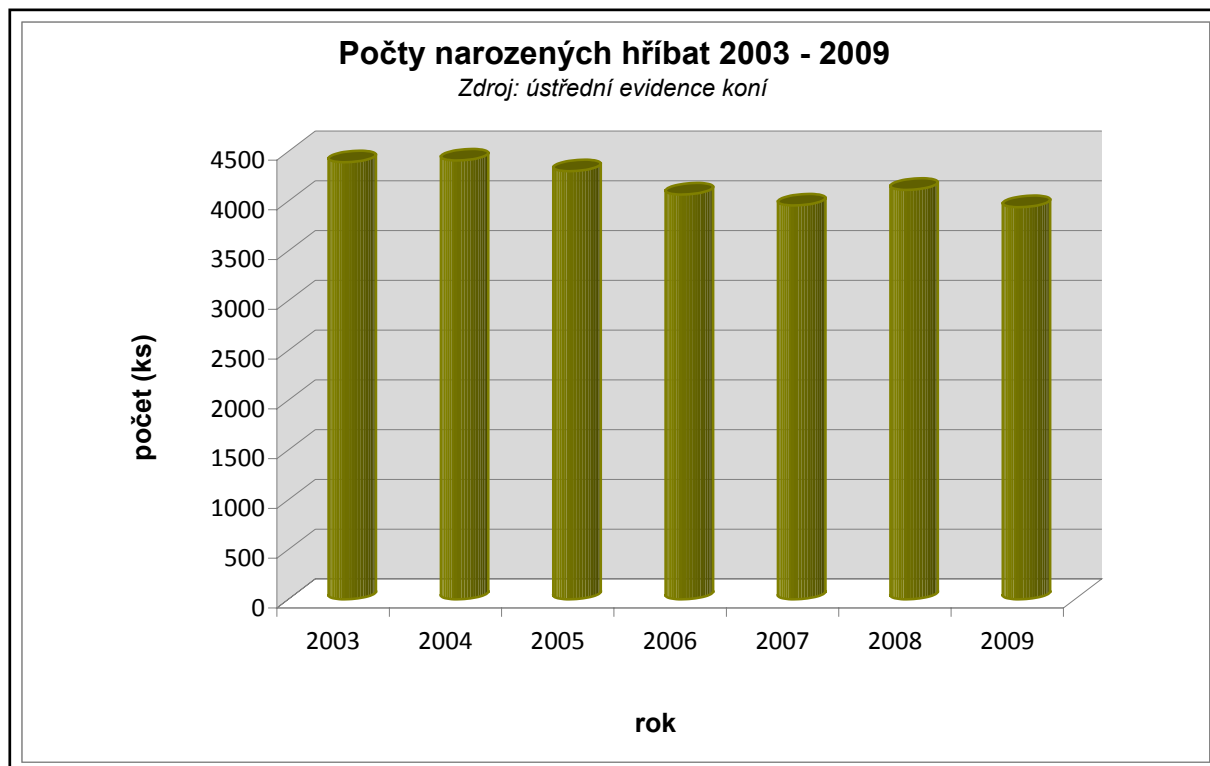
Počty narozených hříbat v ČR v letech 2003 - 2009

Rok	Počet narozených hříbat celkem (ks)	z toho (ks)		
		ČT	A I/I	ČMB+N+SN
2003	4390	1165	404	359
2004	4408	923	412	344
2005	4300	998	364	341
2006	4066	859	338	320
2007	3956	976	323	297
2008	4113	1125	308	322
2009	3939	1064	314	341

Zdroj: ústřední evidence koní

Pozn.: ČT - český teplokrevník, A I/I - anglický plnokrevník, ČMB - českomoravský belgický kůň, N - norik, SN - slezský norik

Tabulka vyjadřující hustotu chovu koní v jednotlivých krajích podle počtu hospodářství s chovem koní

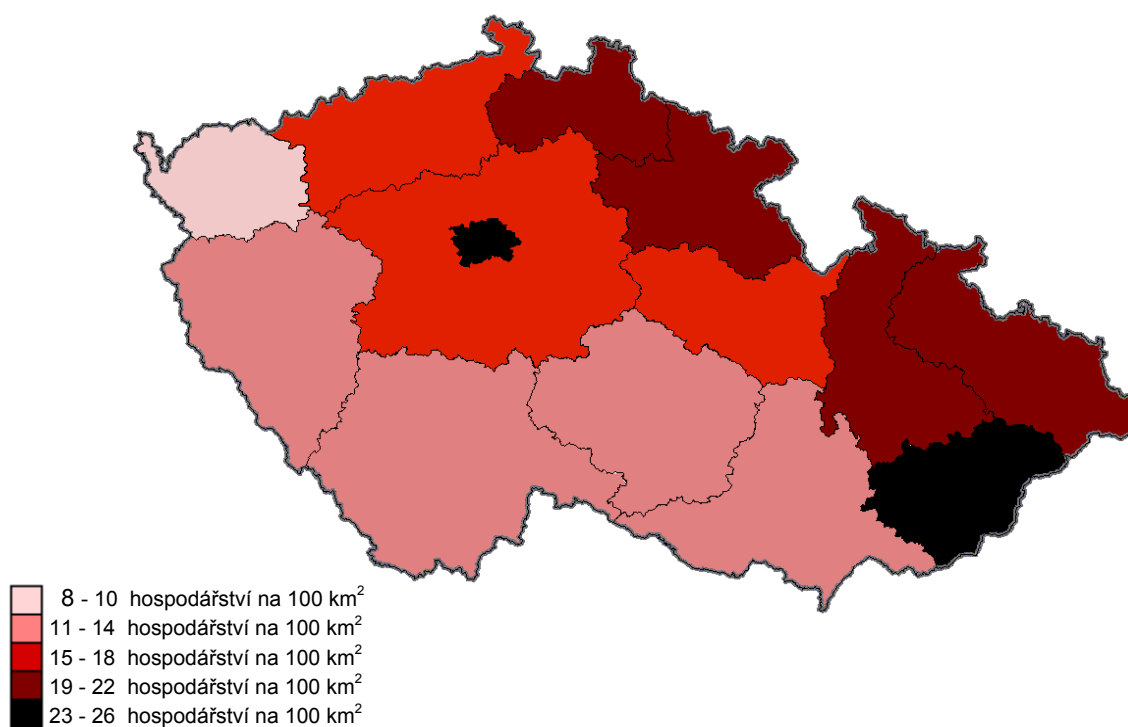
Kraj	Počet hospodářství s chovem koní na 1 km ²			Celkový počet hospodářství s chovem koní		
	2006	2008	2010	2006	2008	2010
Praha	0,12	0,22	0,26	58	110	131
Zlínský	0,15	0,19	0,23	595	751	902
Královéhradecký	0,16	0,19	0,22	764	900	1 065
Olomoucký	0,13	0,16	0,20	693	831	1 016
Moravskoslezský	0,11	0,16	0,20	606	851	1 108
Liberecký	0,11	0,15	0,20	339	481	645
Pardubický	0,13	0,16	0,18	568	699	820
Středočeský	0,11	0,15	0,18	1 213	1 631	2 006
Ústecký	0,08	0,12	0,15	418	627	824
Plzeňský	0,8	0,11	0,13	597	795	1 017
Jihočeský	0,06	0,10	0,12	639	965	1 232
Jihomoravský	0,07	0,09	0,12	461	659	861
Vysočina	0,07	0,09	0,11	473	597	779
Karlovarský	0,07	0,08	0,10	246	278	336
Celkem				7 670	10 175	12 742

Zdroj: ústřední evidence koní

Výše uvedená tabulka vyjadřuje pouze hustotu počtu hospodářství s chovem koní v jednotlivých krajích **bez zohlednění počtu koní chovaných na jednotlivých hospodářstvích** (tyto údaje nejsou v ústřední evidenci registrovány).

Hustota počtu hospodářství s chovem koní na 100 km² v jednotlivých krajích v roce 2010

Zdroj: ústřední evidence koní

Počty poražených zvířat v ČR v roce 2004 – 2009 (ks)

Kategorie zvířat	2004	2005	2006	2007	2008	2009
krávy	157 595	133 881	140 020	128 682	120 801	132 619
jalovice	36 322	28 174	26 600	24 213	25 624	27 863
ostatní skot	159 751	128 466	128 102	132 759	132 713	114 878
celkem skot	353 668	290 521	294 722	285 654	279 138	275 360
telata	15 812	10 767	9 590	10 130	10 860	10 789
celkem skot + telata	369 480	301 288	304 312	295 784	289 998	286 149
prasnice	130 982	102 148	98 961	114 257	109 566	79 262
ostatní prasata	4 097 979	3 702 120	3 785 314	3 841 630	3 562 213	3 210 499
celkem prasata	4 228 961	3 804 268	3 884 275	3 955 887	3 671 779	3 289 761
ovce, jehňata	15 624	15 214	14 517	14 864	14 431	11 083
kozy, kůzlata	1 030	704	719	892	691	627
koně, hříbata	338	390	349	291	274	332
celkem červené maso	4 615 433	4 121 864	4 204 172	4 267 718	3 977 173	3 587 952

Zdroj: Státní veterinární správa ČR – Počty prohlídek jatečných zvířat

V České republice není zvyklostí chovat koně za účelem produkce koňského masa.

PLEMENNÍ KONĚ

Plemenná skladba koní v ČR chovaných

V České republice při stavu přes 73 tis. kusů koní je vedena plemenná kniha pro 20 plemen koní. Z toho je 7 plemen původních, zbytek jsou plemena, která jsou většinou svým původem plemena evropská. Nejpočetnějším plemenem je nadále český teplokrevník, který tvoří 28 % z celé populace koní v naší zemi chovaných. Druhým nejpočetnějším plemenem je anglický plnokrevník, jehož využití není zúženo pouze na dostihový sport. Další příčky v početnosti plemen zaujímají v Čechách a na Moravě tradiční chladnokrevná plemena českomoravský belgický kůň a kůň norický. Bohužel druhou nejpočetnější skupinu z celého počtu koní u nás tvoří koně bez plemenné příslušnosti, většinou se jedná o meziplemenné křížence. Ti tvoří 27 % koní u nás chovaných. Jedná se trochu o daň vzrůstajícího se počtu koní a s tím spojená menší odborná erudovanost nových chovatelů.

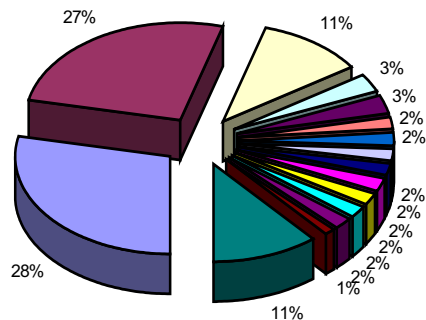
Uvedená tabulka obsahuje nejpočetnější plemena (nad 300 ks příslušníků plemene) v ČR k 30. 6. 2010 a k tomu jejich početní stav před 2 lety, to znamená k 30. 6. 2008. Zvýrazněná jsou plemena, pro které není v ČR uznáno chovatelské sdružení – nevede se pro ně u nás plemenná kniha. Ve spodní části tabulky jsou ještě odděleně uvedena ostatní plemena, pro která se v ČR vede plemenná kniha, ale jejich celkový počet nepřesahuje 300 ks.

plemeno	stav k 30. 6. 2008 v ks	stav k 30. 6. 2010 v ks	vývoj za poslední 2 roky
český teplokrevník	19 422	20 177	↑
koně bez plemenné příslušnosti	15 576	18 884	↑
anglický plnokrevník	7 346	7 736	↑
českomoravský belgický kůň	2 470	2 304	↓
norik	2 203	2 145	↓
slovenský teplokrevník (CS)	1 486	1 733	↑
klusák	1 670	1 667	↓
starokladrubský kůň	1 392	1 592	↑
hafling	1 186	1 469	↑
velšská plemena pony a kob	1 134	1 401	↑
hucul	1 348	1 325	↑
Quarter Horse	843	1 182	↑
slezský norik	964	1 081	↑
český sportovní pony	709	720	↑
Paint Horse	410	634	↑
Shagya-arab	525	629	↑
shetlandský pony	476	590	↑
holštýnský teplokrevník	416	517	↑
Appaloosa Horse	345	497	↑
fríský kůň	252	422	↑
hannoverský teplokrevník	300	380	↑
lipický kůň	191	353	↑
plnokrevný arabský kůň	311	344	↑
holandský teplokrevník (KWPN)	251	315	↑
arabský kůň	120	112	↓
moravský teplokrevník	34	73	↑
kůň Kinský	11	43	↑
Mini horse	-	38	-

Zdroj: ústřední evidence koní

Zastoupení jednotlivých plemen z celkového počtu koní k 30. 6. 2010

Zdroj: ústřední evidence koní

- český teplokrevník 28 %
- koně bez plemenné příslušnosti 27 %
- anglický plnokrevník 11 %
- českomoravský belgický kůň 3 %
- norik 3 %
- slovenský teplokrevník (CS) 2 %
- klusák 2 %
- starokladrubský kůň 2 %
- hafling 2 %
- velšská plemena pony a kob 2 %
- huculský kůň 2 %
- Quarter Horse 2 %
- slezský norik 2 %
- český sportovní pony 1 %
- ostatní plemena 11 %

Počty plemenných hřebců působících v ČR (zapsaných v plemenných knihách)

rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
český teplokrevník	221	211	218	206	222	216	211	192
velšská plemena pony a kob	60	59	67	66	72	74	76	85
český sportovní pony	71	73	81	81	79	81	80	75
norik	48	56	60	51	58	64	69	68
českomoravský belgický kůň	41	41	49	43	58	65	64	59
starokladrubský kůň	46	46	52	53	60	55	58	57
slovenský teplokrevník (CS)	60	60	62	59	63	66	53	53
slezský norik	29	35	39	36	40	43	46	45
plnokrevný arabský kůň	16	21	25	31	33	36	34	40
anglický plnokrevník	61	58	55	54	47	45	42	36
hafling	19	23	27	26	33	32	35	36
shetlandský pony	10	15	18	22	26	29	31	33
huculský kůň	33	30	28	25	26	27	30	27
Shagya-arab	18	19	17	20	20	21	24	27
moravský teplokrevník	0	7	8	8	11	15	16	18
kůň Kinský	0	0	6	13	10	12	12	14
klusák	17	25	21	24	23	16	13	12
arabský kůň	4	6	8	9	10	11	10	12
Mini horse	0	0	0	0	0	0	7	12
lipický kůň	5	5	6	8	8	9	9	10
Ostatní (PK vedené v zahraničí)	22	34	50	86	137	176	219	248

Zdroj: ústřední evidence koní

Pozn.: stavy k 31. 12. daného roku

Počty klisen zapsaných v plemenných knihách vedených v ČR

rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
český teplokrevník	7722	8247	8637	8652	8995	9239	9591	9821	10067	9901
slovenský teplokrevník (CS)	231	355	889	1139	1406	1572	1710	1849	1949	2042
českomoravský belgický kůň	946	1018	1053	1059	1061	1076	1084	1095	1127	1041
norik	850	920	959	988	1019	1032	1051	1057	1054	959
český sportovní pony	277	381	423	463	488	507	520	552	615	627
anglický plnokrevník	809	794	784	760	720	820	717	674	717	590
starokladrubský kůň	336	360	387	405	422	468	464	515	538	556
hafling	183	250	293	339	371	411	451	488	527	549
huculský kůň	285	411	436	446	457	462	472	482	505	509
slezský norik	404	394	335	327	358	384	417	433	467	464
velšská plemena pony a kob	0	194	240	264	274	299	331	345	359	385
shetlandský pony	176	225	227	235	244	256	260	284	305	328
Shagya-arab	127	135	139	150	174	186	201	225	236	258
kůň Kinský	0	0	0	0	133	117	137	163	183	258
moravský teplokrevník	0	0	0	66	97	102	127	132	148	154
klusák	123	130	132	136	130	133	121	124	129	134
plnokrevný arabský kůň	53	47	62	68	75	77	84	93	99	107
lipický kůň	29	30	40	39	45	47	58	66	66	70
arabský kůň	7	7	8	15	16	18	21	22	24	26
Mini horse	0	0	0	0	0	0	0	0	10	15

Zdroj: ústřední evidence koní

Pozn.: stavy k 31. 12. daného roku

GENETICKÉ ZDROJE

Přijetím Úmluvy o biologické rozmanitosti se Česká republika zavázala k zajištění ochrany ohrožených či málopočetných plemen hospodářských zvířat, označovaných jako genetické zdroje, které jsou významné pro výživu a zemědělství. Právní úprava genetických zdrojů zvířat spočívá na následujících principech. Základním právním předpisem je zákon č. 154/2000 Sb., (plemenářský zákon), který v § 14 stanovuje základní pravidla pro ochranu, uchovávání a využívání genetických zdrojů zvířat. V něm jsou stanoveny základní práva a povinnosti pro účastníky Národního programu i pro určenou osobu. Jsou stanoveny základní principy nakládání s genetickými zdroji zvířat významných pro výživu a zemědělství, zahrnující principy shromažďování genetických zdrojů, jejich hodnocení, dokumentaci, uchovávání a využívání. O zařazení osoby a genetického zdroje zvířete do Národního programu rozhoduje ministerstvo na základě žádosti vlastníka genetického zdroje zvířat. Vzor žádosti je uveden v příloze vyhlášky č. 447/2006 Sb., o genetických zdrojích zvířat.

Na základě plemenářského zákona je vydán Národní program konzervace a využívání genetických zdrojů zvířat významných pro výživu a zemědělství, jehož realizaci zajišťuje Výzkumný ústav živočišné výroby, v.v.i., Praha 10 - Uhřetěves – Národní referenční středisko uchování a využití genetických zdrojů zvířat (určená osoba). Národní program je financován Ministerstvem zemědělství. Národní referenční středisko je členem Evropského regionálního střediska pro živočišné genetické zdroje. Z plemen koní je do genetických zdrojů zařazen **starokladrubský kůň, huculský kůň, slezský norik a českomoravský belgický kůň.**

ZAHRANIČNÍ OBCHOD

Situaci na domácím trhu s koňmi dokresluje následující tabulka s celní statistikou zahraničního obchodu, kde položka koně, osli, muli a mezci živí (drtivá většina je tvořena koňmi) vykazuje s výjimkou roku 1998 záporné saldo.

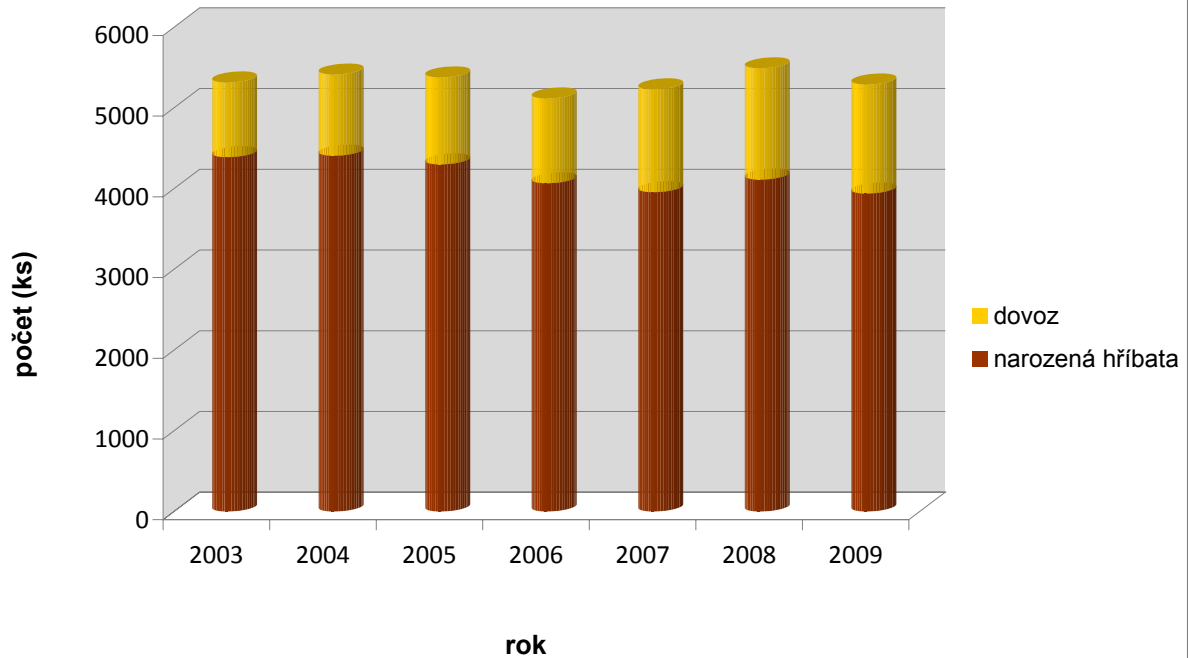
Rok	Vývoz (Kč)	Dovoz (Kč)	Saldo (Kč)
1996	29 268 971	31 378 376	- 2 109 405
1997	26 718 778	32 249 451	- 5 530 673
1998	42 696 054	40 229 232	+ 2 466 822
1999	29 460 436	37 921 151	- 8 460 715
2000	27 472 786	43 591 571	- 16 118 785
2001	49 389 592	59 647 280	- 10 257 688
2002	33 052 589	61 324 591	- 28 272 002
2003	27 873 224	44 842 561	- 16 969 337
2004	17 030 098	51 072 471	- 34 042 373
2005	33 881 759	43 482 368	- 9 600 609
2006	28 382 041	40 677 079	- 12 295 038
2007	14 661 351	20 152 998	- 5 491 647
2008	16 699 474	37 610 264	- 20 910 790
2009	10 080 166	43 683 314	- 33 603 148

Zdroj: Celní statistika

Podle údajů z ústřední evidence koní je celkový počet vyvezených koní v posledních 7 letech nižší než celkový počet koní dovezených.

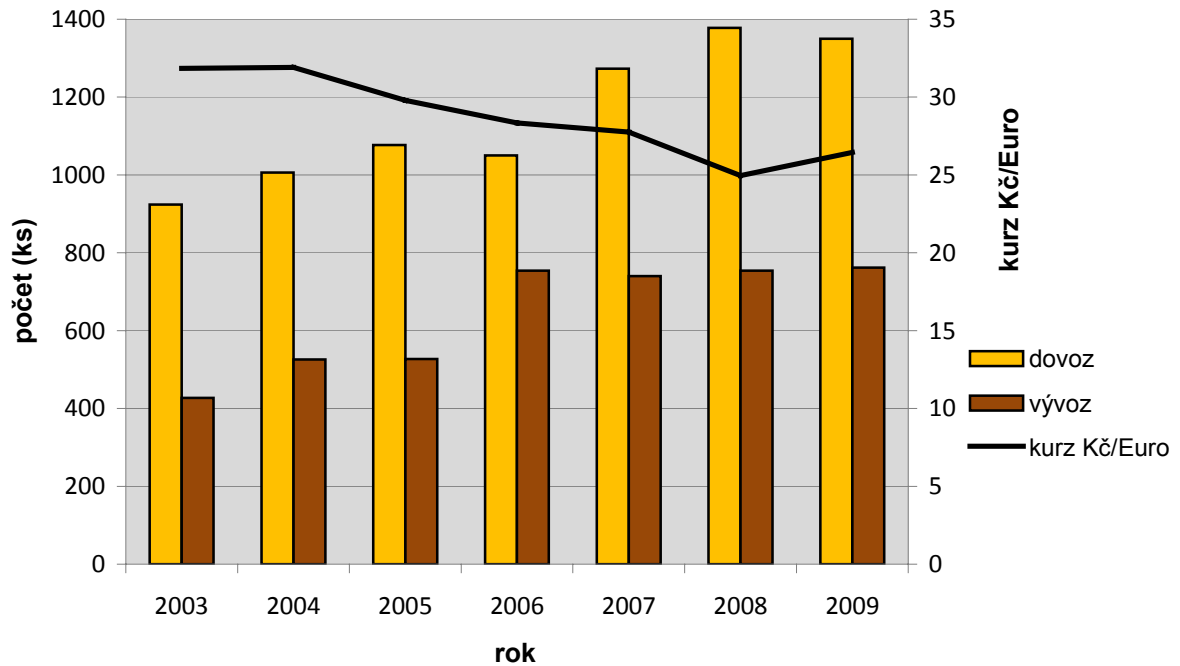
Počet narozených hřebat a dovezených koní 2003 - 2009

Zdroj: ústřední evidence koní

Počty dovezených a vyvezených koní 2003 - 2009

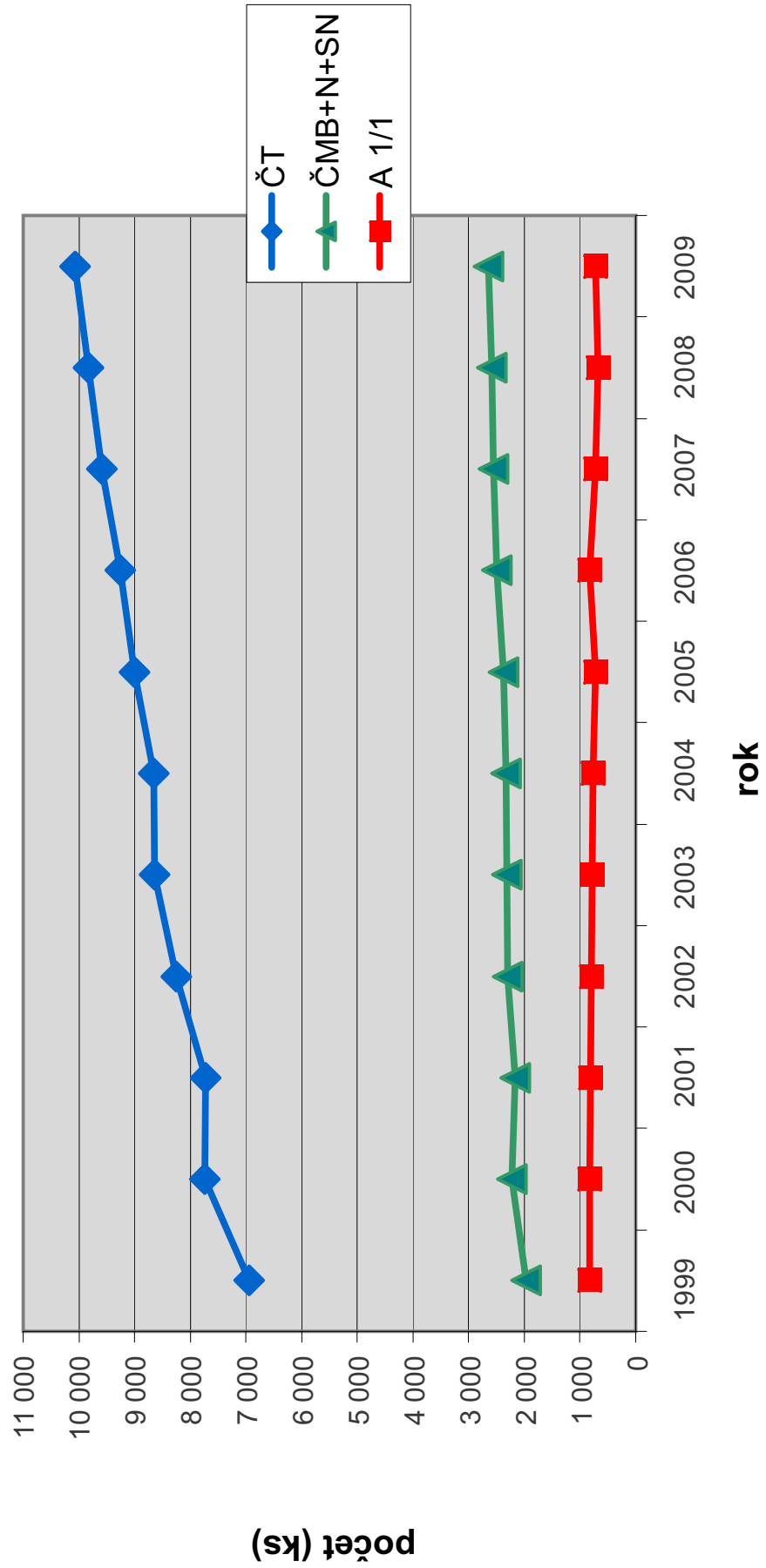
Zdroj: ústřední evidence koní

Celkový počet klisen zapsaných v jednotlivých plemenných knihách

Zdroj: ústřední evidence koní

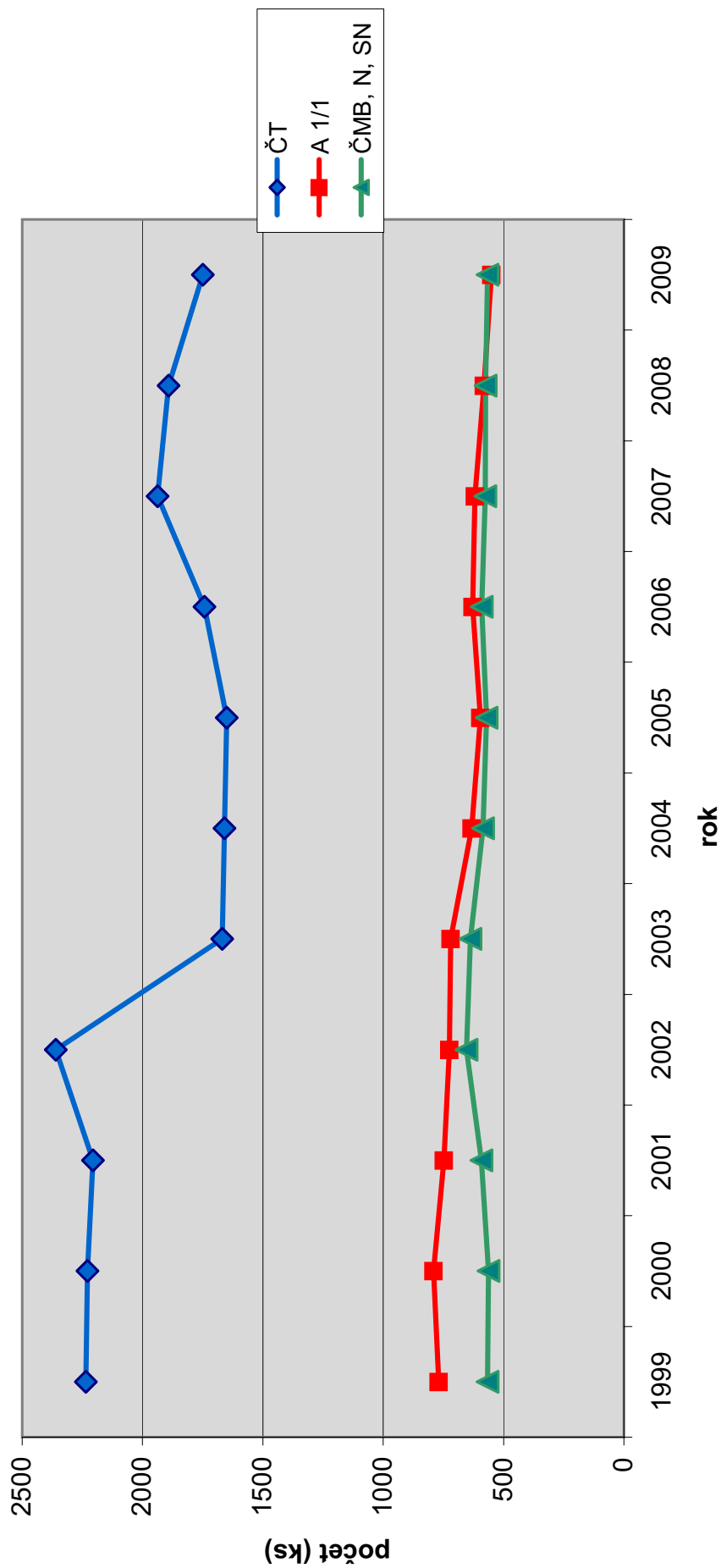
(ČT - český teplokrevník, ČMB - českomoravský belgický kůň, N - norik, SN - slezský norik, A I/I - anglický plnokrevník)

Počet připuštěných klisen

Zdroj: ústřední evidence koní

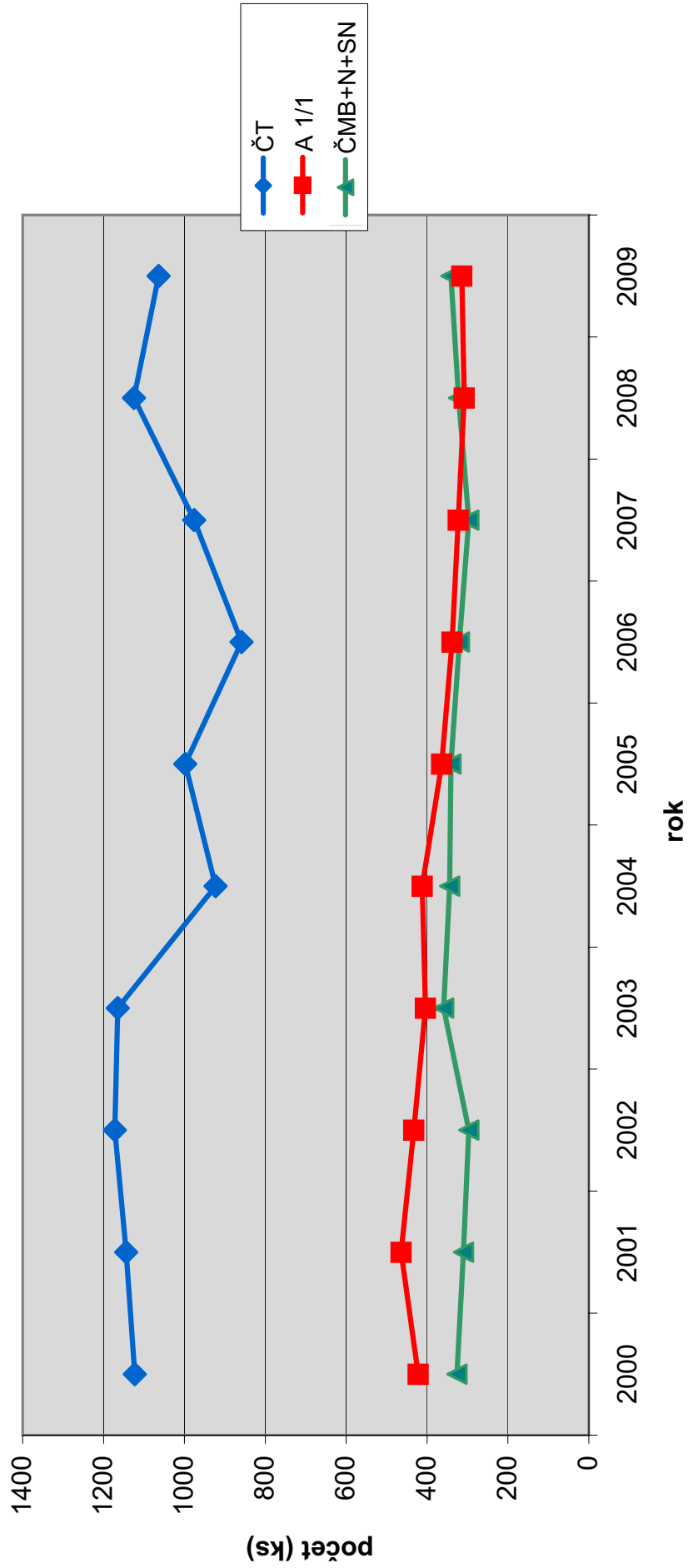
(ČT - český teplokrevník, A 1/1 - anglický plnokrevník, ČMB - českomoravský belgický kůň, N - norik, SN - slezský norik)

Počet narozených hříbat

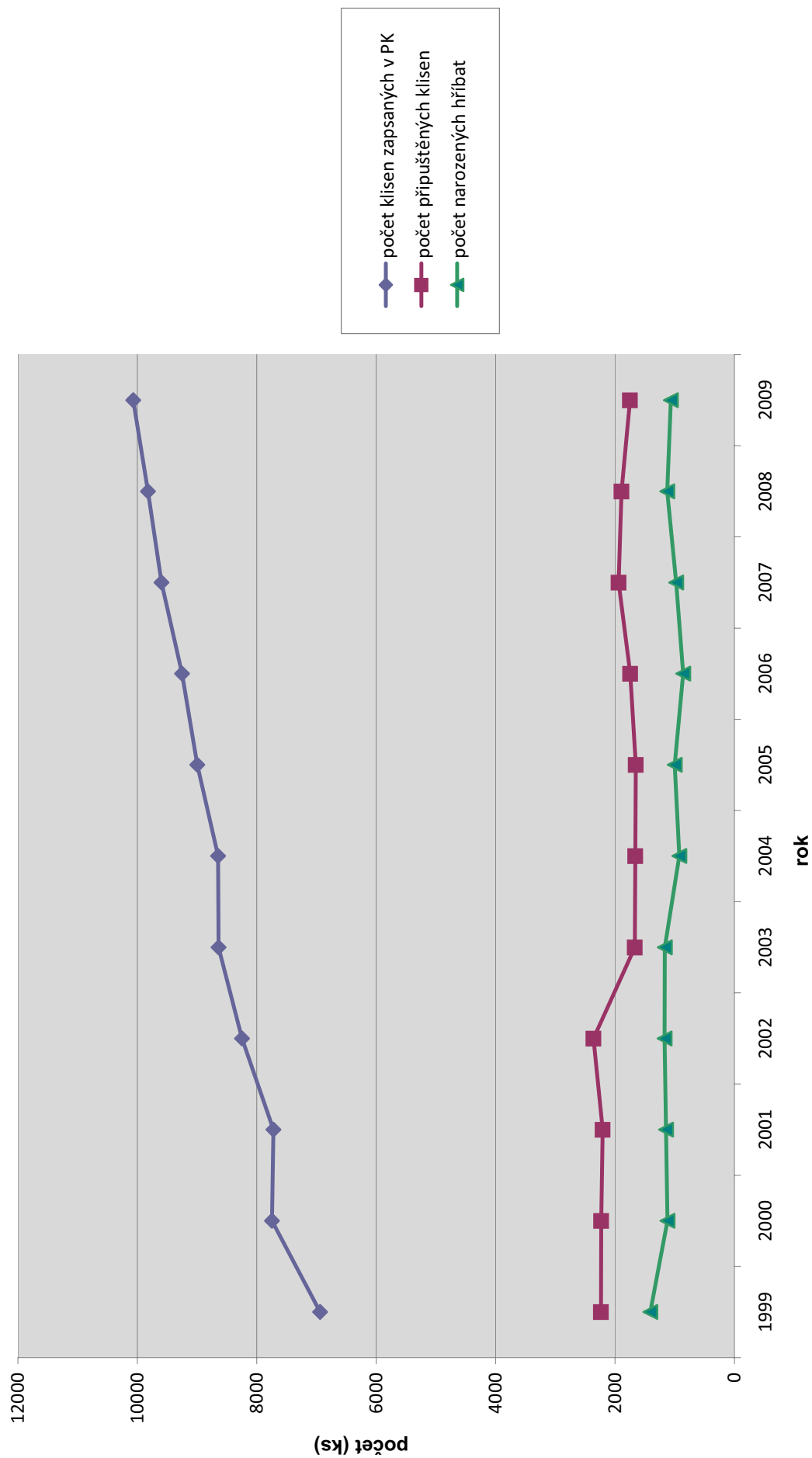
Zdroj: ústřední evidence koní

(ČT - český teplokrevník, A I/I - anglický plnokrevník, ČMB - českomoravský belgický kůň, N - norik, SN - slezský norik)

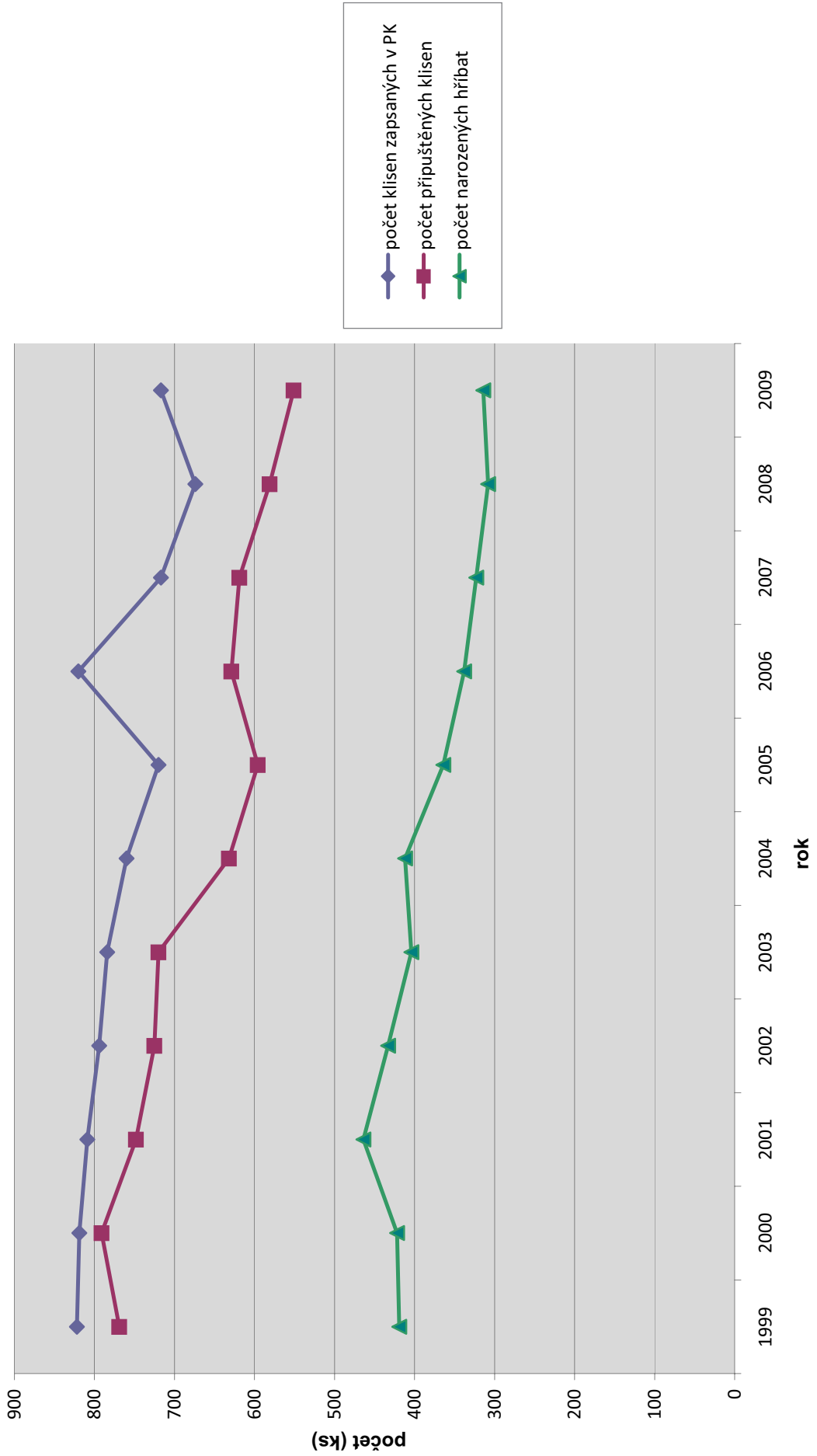
Český teplotkrevník - počet klisen zapsaných v plemenné knize, počet připuštěných klisen, počet narozených hříbat

Zdroj: ústřední evidence koní

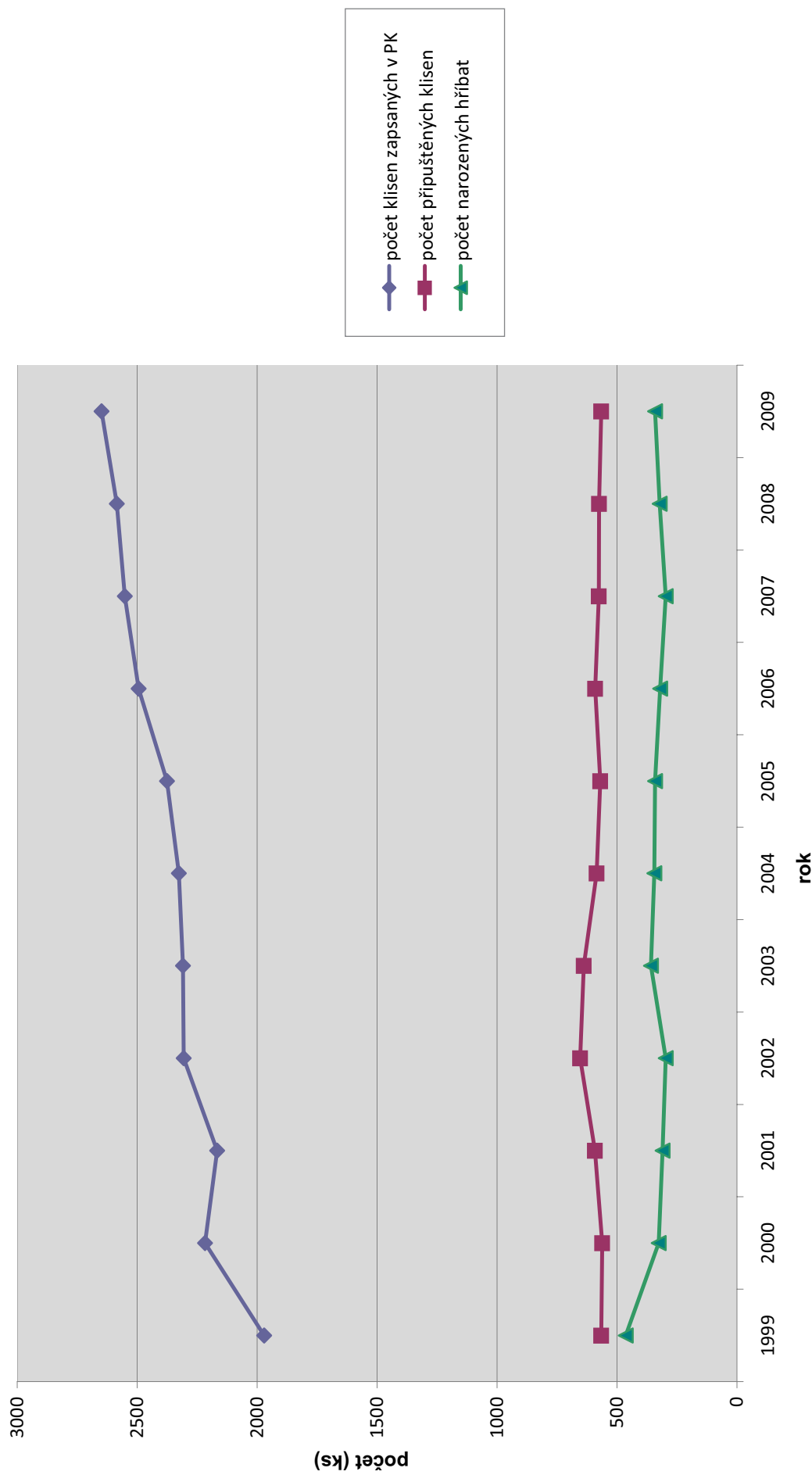
Anglický plnokrevník - počet klisen zapsaných v plemenné knize, počet připuštěných klisen, počet narozených hříbat

Zdroj: ústřední evidence koní

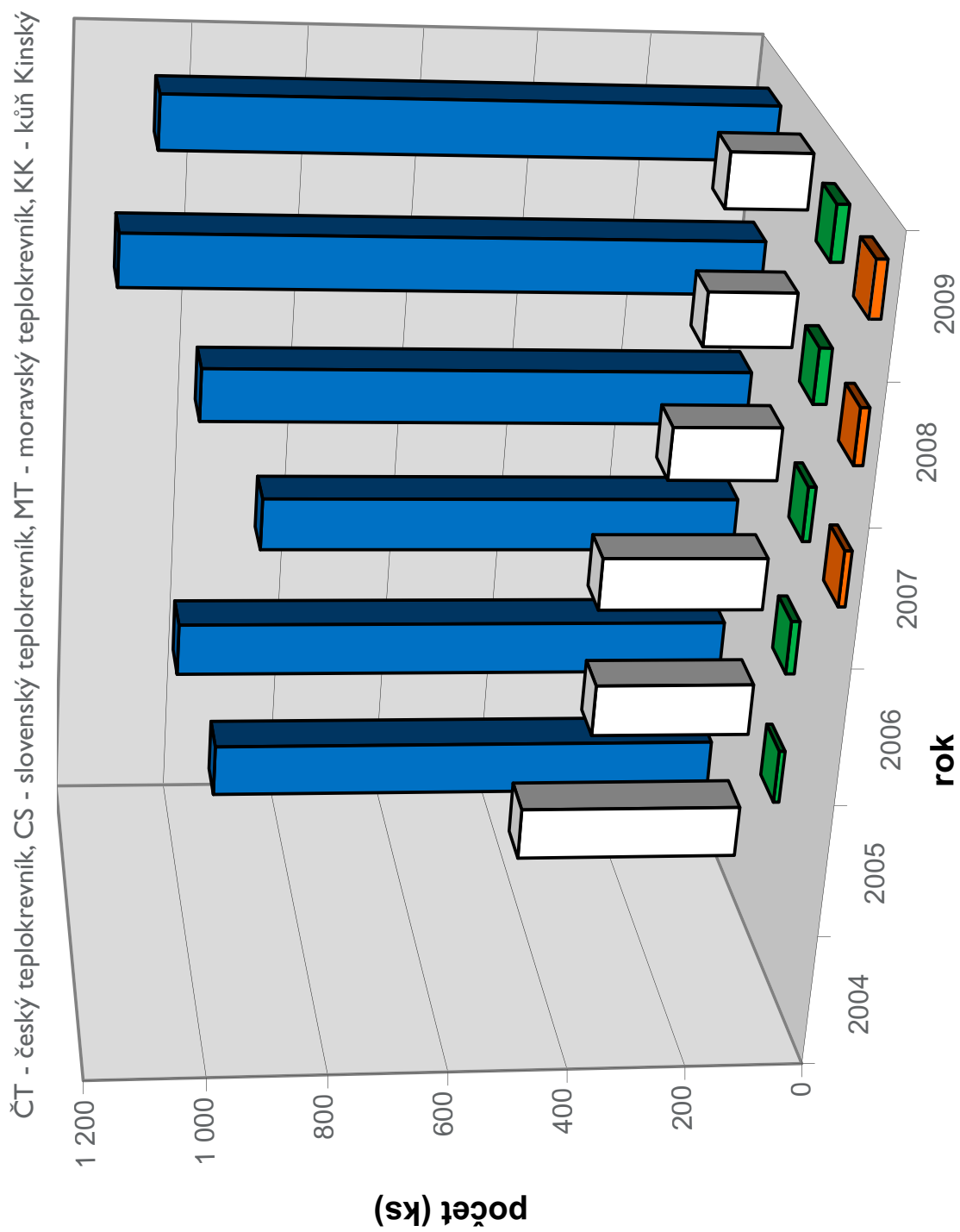
Českomoravský belgický kůň + slezský norik - počet klisen zapsaných v plemenné knize, počet připuštěných klisen, počet narozených hříbat

Zdroj: ústřední evidence koní

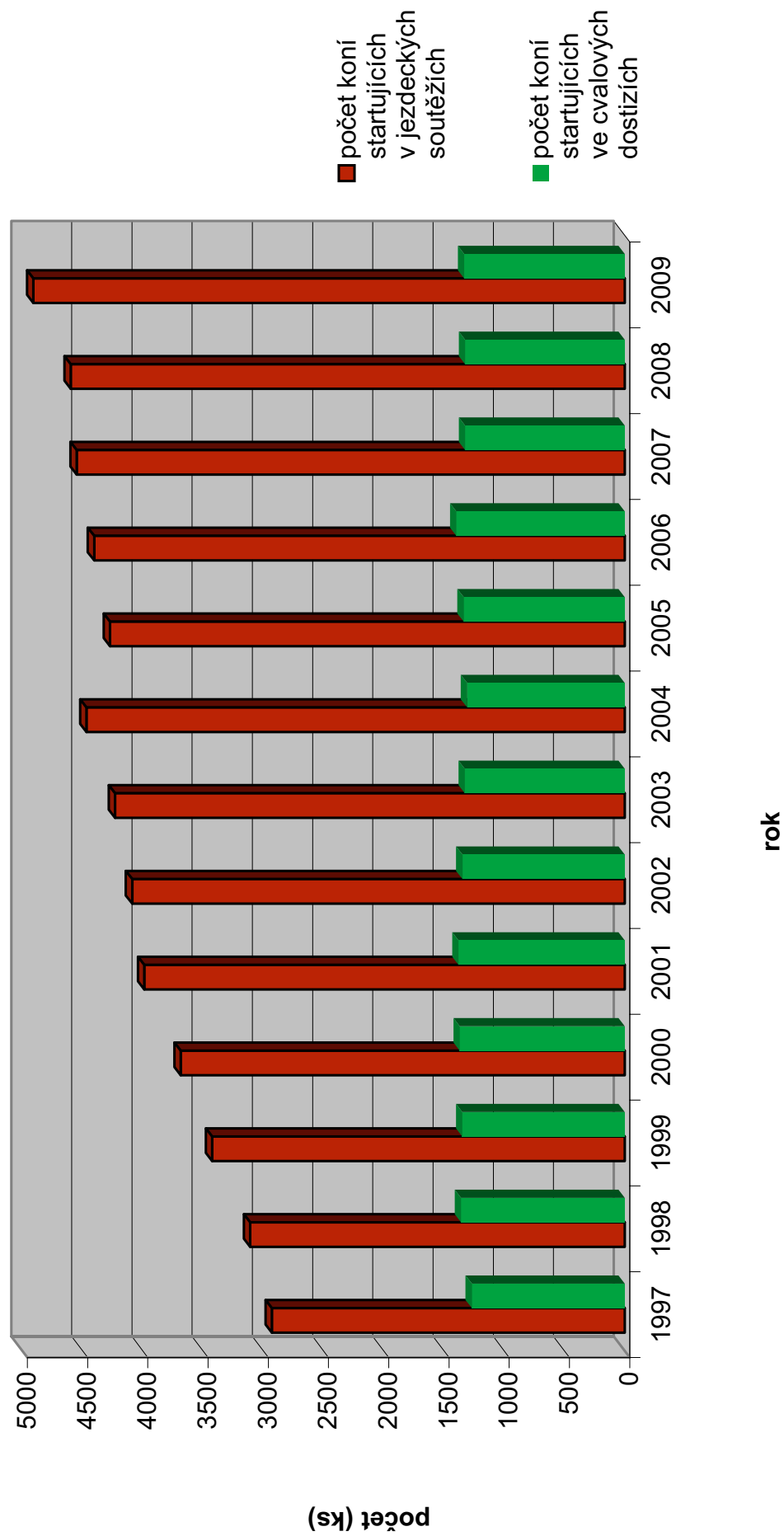
Počet narozených hříbat

Zdroj: ústřední evidence koní

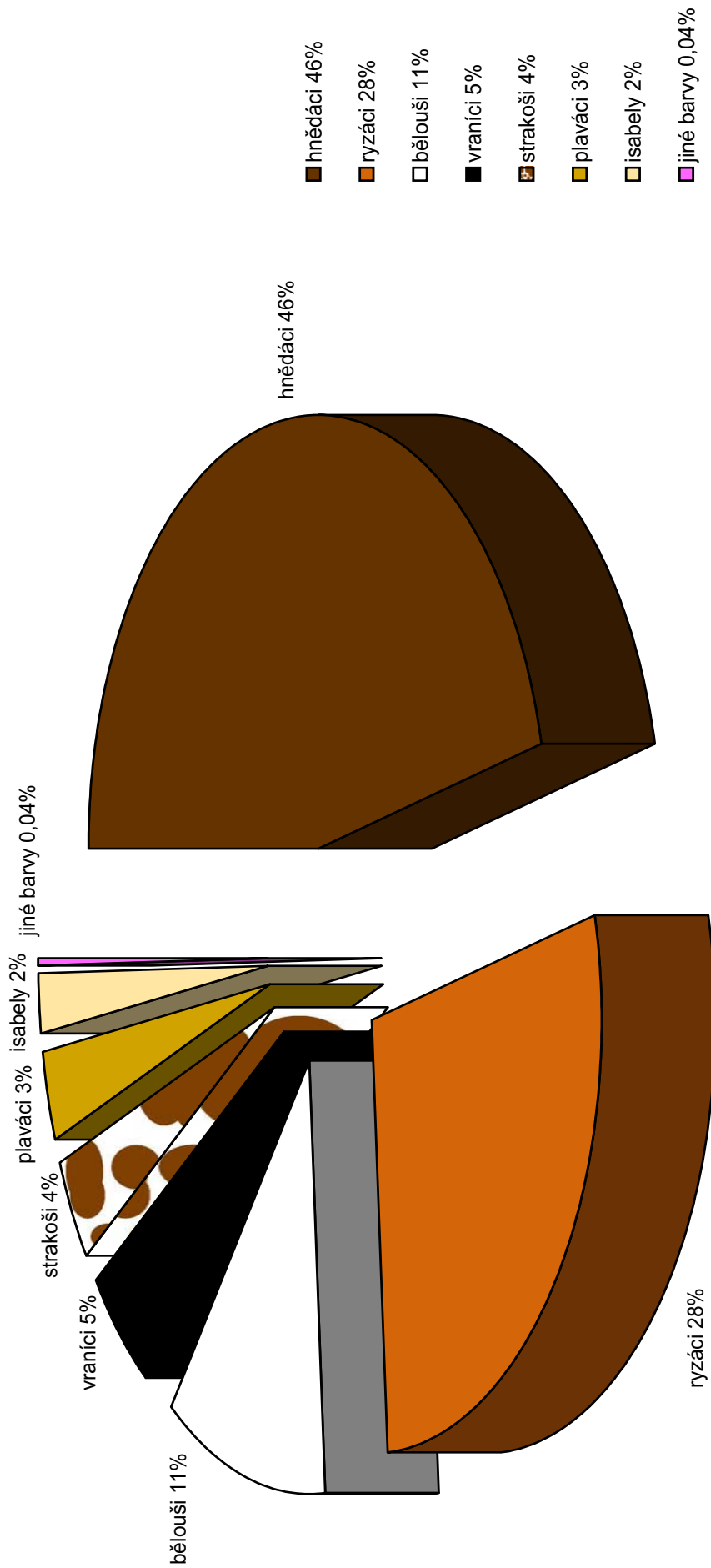
Počet koní startujících v jezdeckých soutěžích a cvalových dostizích

Zdroj: Česká jezdecká federace, Jockey Club ČR

Zastoupení jednotlivých barev koní k 30. 6. 2010

Zdroj: ústřední evidence koní

Vývoj ceny krmného ovsa (Kč/t)

Zdroj: Český statistický úřad

